

PROGRAMUL “PROMOVAREA DEZVOLTĂRII “VERZI” ÎN ȚĂRILE PARTENERIATULUI ESTIC “ (EaP GREEN)

**Angela Bularga,
Organizația pentru
cooperare economică și
dezvoltare (OCED)**

Ce reprezintă programul «EaP GREEN»?

- Program regional care prevede acțiuni la nivel regional și național, cu implicarea sectorului guvernamental și privat
- Orientat spre susținerea și dezvoltarea economiei “verzi” în șase țări ale Parteneriatului Estic: Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Moldova și Ucraina
- Se realizează în baza parteneriatului organizațiilor internaționale, lideri în domeniul promovării economiei “verzi”: OCED, CEE ONU, UNEP, și UNIDO și Comisiei Europene
- Include mai multe surse de finanțare:
  - Uniunea Europeană – donatorul principal; finanțarea suplimentară este oferită de Austria, Olanda, Norvegia, Slovenia, Elveția și de către organizațiile-partenere, menționate mai sus
- Termenul de implementare – 48 luni, începând cu ianuarie 2013
- Bugetul total estimat – 12,5 milioane euro, inclusiv contribuția Uniunii Europene în mărime de 10 milioane euro

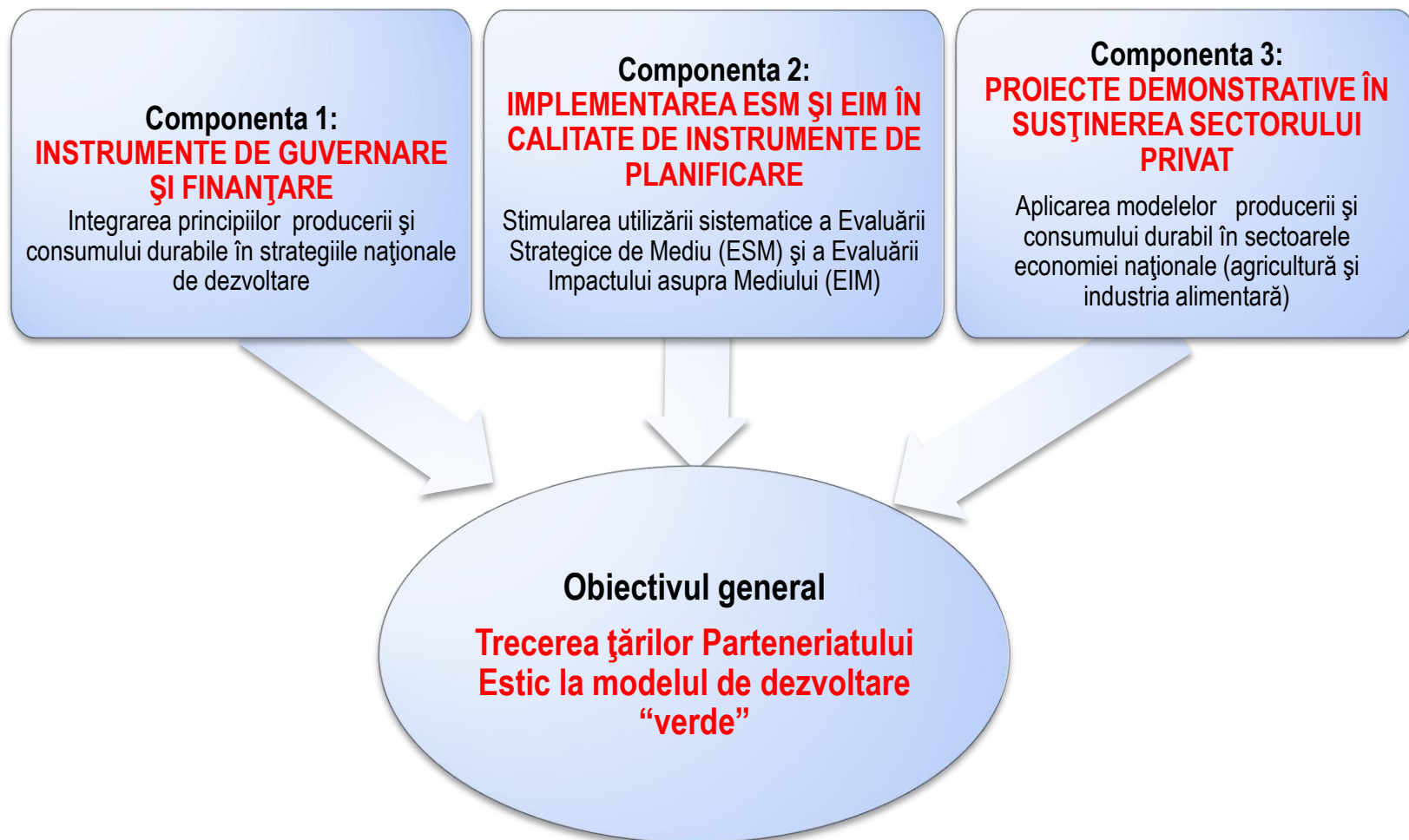
Economia “verde” în țările Parteneriatului Estic

- **Eficiența energetică** este direcția prioritară în toate țările
- Proiecte în domeniul producerii **energiei curate** sunt implementate activ în Azerbaidjan, Georgia și Moldova
- **Agricultura organică** se dezvoltă în Armenia, Moldova și Ucraina
- Obiective de mediu sunt mai bine integrate în strategiile **sectorului privat**

Ce contribuție poate avea Programul «EaP GREEN» la promovarea de mai departe a economiei “verzi”?

- Elaborarea unei viziuni integrate de transformare a economiei
- Îmbunătățirea cadrului politic și strategic
- Perfectionarea instrumentelor economice existente și introducerea unor instrumente noi
- Identificarea și redirectionarea subvențiilor daunatoare mediului
- Soluții pentru facilitarea accesului la finanțare și noi piețe de desfacere
- Suport în îmbunătățirea strategiilor la nivel de întreprindere

Obiectivele și componentele Programului

Domeniul de activitate 1.1: Suport în adoptarea măsurilor politice strategice (UNEP)

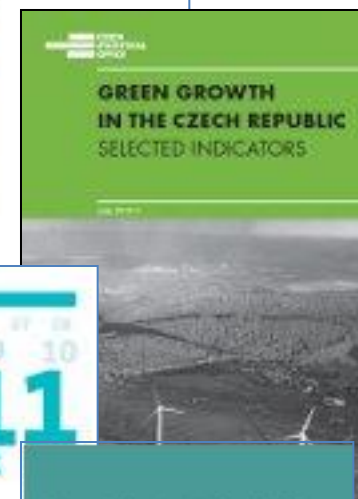
- Două seminare regionale privind producerea și consumul durabil (PCD)
- Elaborarea strategiilor naționale/programelor PCD în Belarus, Moldova și Ucraina (2013-2014)
- Crearea platformei regionale pentru schimbul de informație și gestionarea ei: <http://www.scpclearinghouse.org>

SCP CLEARINGHOUSE
Sustainable Consumption and Production

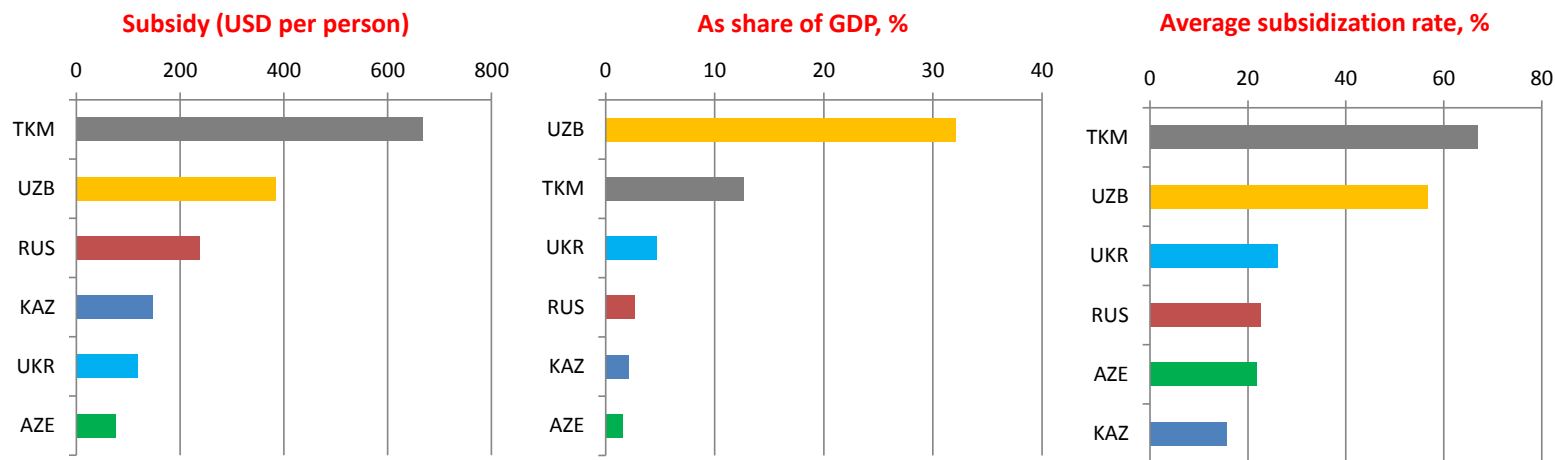
Domeniul de activitate 1.2: Susținerea aplicării indicatorilor dezvoltării verzi (OECD)

- Dialogul politic regional și îmbunătățirea informării
  - Întrunirea experților la Praga (5-6 martie 2013)
  - Schimbul de experiență continuu
- Elaborarea materialelor informaționale și metodologice
  - Ghidul privind folosirea indicatorilor dezvoltării verzi (2013)
- Proiecte pilot în trei țări
- Identificarea unui set restrans de 6-7 indicatori destinați publicului larg
- Elaborarea și distribuirea rapoartelor, bazate pe indicatori
- Seminare naționale în țările PE
  - Tbilisi (31 mai 2013), Chișinău (7 iunie 2013), Erevan (21 iunie 2013)

Domeniul de activitate 1.3: Identificarea subvențiilor dăunătoare mediului și modificarea schemelor existente de subvenționare (OECD)

- Proiecte pilot pentru analiza aprofundată și modificarea schemelor de subvenționare
  - Primul proiect în Moldova se derulează în colaborare cu PNUD Moldova
- Creșterea potențialului și asigurarea suportului politic în alte țări ale PE pentru elaborarea planurilor pentru reforma subvențiilor dăunătoare mediului (SDM) : seminare naționale în 2015-16
- Lucrul în domeniul dat este coordonat cu cel efectuat de OECD în cadrul G20 privind subvențiile pentru folosirea combustibilului fosil

Subvențiile pentru folosirea combustibilului fosil – datele Agenției Energetice Internaționale

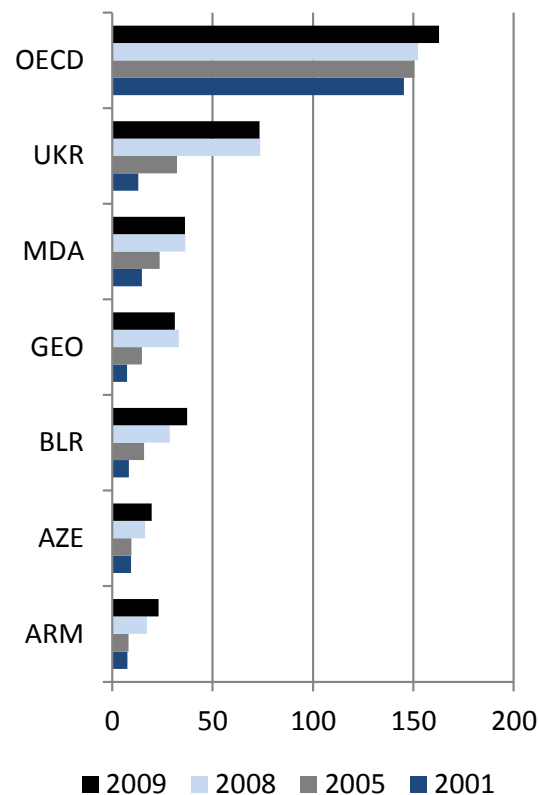
Domeniul de activitate 1.4: Reforma politicii fiscale (OECD)

- Elaborarea **ghidului practic** privind crearea și reformarea instrumentelor economice legate de produsele daunatoare mediului (2013)
  - **Proiecte pilot** în 2-3 țări (2013-2014), inclusiv Moldova
  - **Seminare naționale** (2015-2016)
- **Armenia:** taxele ecologice sunt aplicate la 29 categorii de produse importate și 26 categorii de produse autohtone; plata constituie 0,5-3,0% de la prețul produsului
  - **Moldova:** taxele ecologice sunt aplicate la 16 categorii de produse importate (0,5-3,0% de la preț), taxa pentru produsele autohtone este aplicată doar pentru ambalajele din plastic
  - **Belarus:** taxării sunt supuse substanțele distrugătoare ale stratului de ozon, plata pentru alte produse nu se percepe
  - **În Azerbaidjan și Ucraina** există plata pentru combustibil, marcată ca "plata pentru emisiile în atmosferă de la sursele mobile"

Domeniul de activitate 1.5: Perfecționarea politicii investiționale și îmbunătățirea accesului la finanțare (OECD)

- Dialogul cu organizațiile financiare internaționale:
  - BERD, Banca Mondială, IFC, KfW, ADB, NEFCO, BEI
- Evaluarea liniilor de creditare în trei țări pilot și elaborarea recomandărilor de îmbunătățire a creditării acordate de băncile comerciale locale
- Schimb de experiență la nivel internațional
- Seminare naționale în toate țările PE

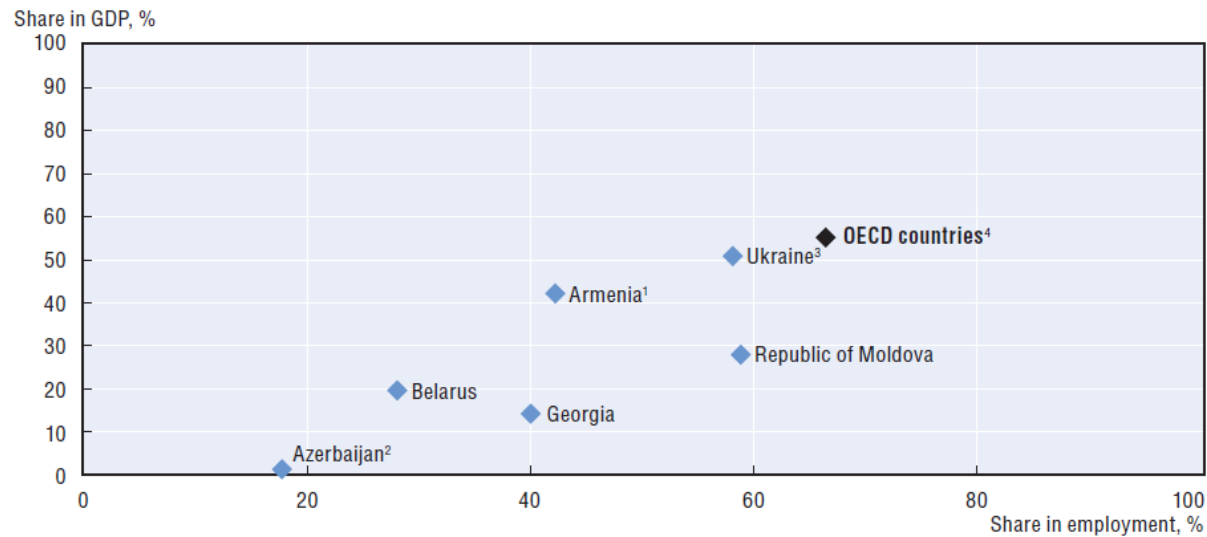
Creditul intern pentru sectorul privat (% PIB)

Domeniul de activitate 1.6: Elaborarea politicilor de transformare “verde” a sectorului IMM (OECD)

- Elaborarea unui Ghid practic
- Implementarea proiectelor pilot în trei țări (2014-2015)
- Stimularea dialogului între actorii sectorului privat din țările PE și țările membre ale UE

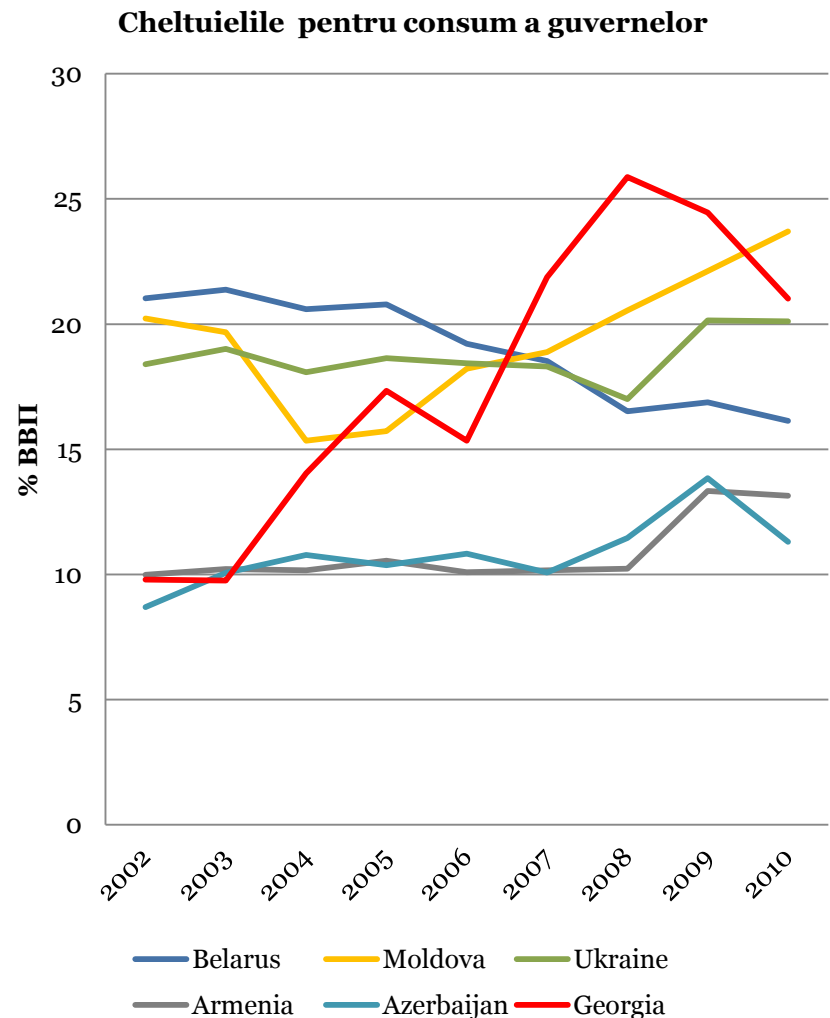
Rolul economic al IMM în țările PE (2010)

Sursa: Reprodus din OECD (2012), *SME Policy Index: Eastern Partner Countries 2012*.

Domeniul de activitate 1.7: Încurajarea achizițiilor publice durabile (UNEP)

- Schimb de experienta la nivel regional si promovarea gradului de informare a guvernelor
- Program de instruire în domeniul achizițiilor publice durabile (APD)
- Evaluarea pietii si acordarea asistenței pentru adoptarea sistemului APD in 3 țări
  - Ucraina+
- Planuri de acțiuni naționale privind producerea și consumul durabil (PCD)

Domeniul de activitate 2.1: Revizuirea bazei legislative și normative privind evaluările de mediu

- Evaluarea sistemelor existente și elaborarea recomandărilor pentru fortificarea legislației și sistemului instituțional privind ESM și EIM
- Acordarea asistenței în elaborarea modificărilor în legislație (2 țări)
- Raport de evaluare regional

ȚARA	Convenția Espoo	Protocolul ESM
Armenia	Parte (1997)	Parte (2011)
Azerbaidjan	Parte (1999)	-
Belarus	Parte (2005)	-
Georgia	-	Parte semnatară
Moldova	Parte (1994)	Parte semnatară
Ucraina	Parte (1999)	Parte semnatară

Domeniul de activitate 2.2: Întărirea capacităților

- **Instruirea personalului în domeniul ESM la nivel național și local**
- **Măsuri de conștientizare**
- **Studii de caz**
- **Documente metodologice naționale** pentru fiecare țară PE
- **Măsuri de coordonare sub-regională și de schimb de experiență**
- **Materiale informative**

Domeniul de activitate 2.3: Proiecte pilot in domeniul evaluarilor de mediu

	Exemple de proiecte pilot privind aplicarea ESM în țările PE
Armenia	ESM a master-planului pentru orașul Erevan (2005), cu suportul PNUD și REC CEE
Belarus	EIM 2013-2014 Analiza minei Hotislavskoie EIM 2010-2011 Hidroelectrocentrala pe râul Neman ESM 2006-2010 Programul național de dezvoltare a turismului, cu suportul PNUD și REC CEE
Georgia	ESM a proiectului legii privind deșeurile, cu asistența Comisiei privind EIM al Olandei, precum și ESM al sectorului electroenergetic
Ucraina	ESM pentru Strategia de dezvoltare regională a Republicii Autonome Crimeea pe perioada de pînă la 2015 (2007-2008) cu suportul PNUD și a inițiativei “EnvSec “

Domeniul de activitate 3.1: Dezvoltarea potențialului uman și instituțional privind ERPP (UNIDO)

- Identificarea experților naționali și instruirea lor în domeniul eficienței resurselor și producerii mai pure (ERPP) (60 de experți)
- Majorarea nivelului de informare și conștientizare a posibilităților și impactului pozitiv al ERPP
- Coordonarea la nivel național și dezvoltarea potențialului instituțional pentru acordarea serviciilor în domeniul ERPP (6 țări)
- Schimbul de experiență între experții naționali în domeniul ERPP (întâlniri regionale)

RECP net

Domeniul de activitate 3.2: Lucrul cu întreprinderile (UNIDO)

Enterprise-Level Indicators for Resource Productivity and Pollution Intensity

A Primer for Small and Medium-Sized Enterprises

- Audite la nivel de întreprindere (90 ÎMM)
- Desfasurarea unui program de instruire și recalificare a cadrelor (200 ÎMM)
- Sectoare prioritare: prelucrarea producției agricole/industria alimentară, industria chimică și industria materialelor de construcție

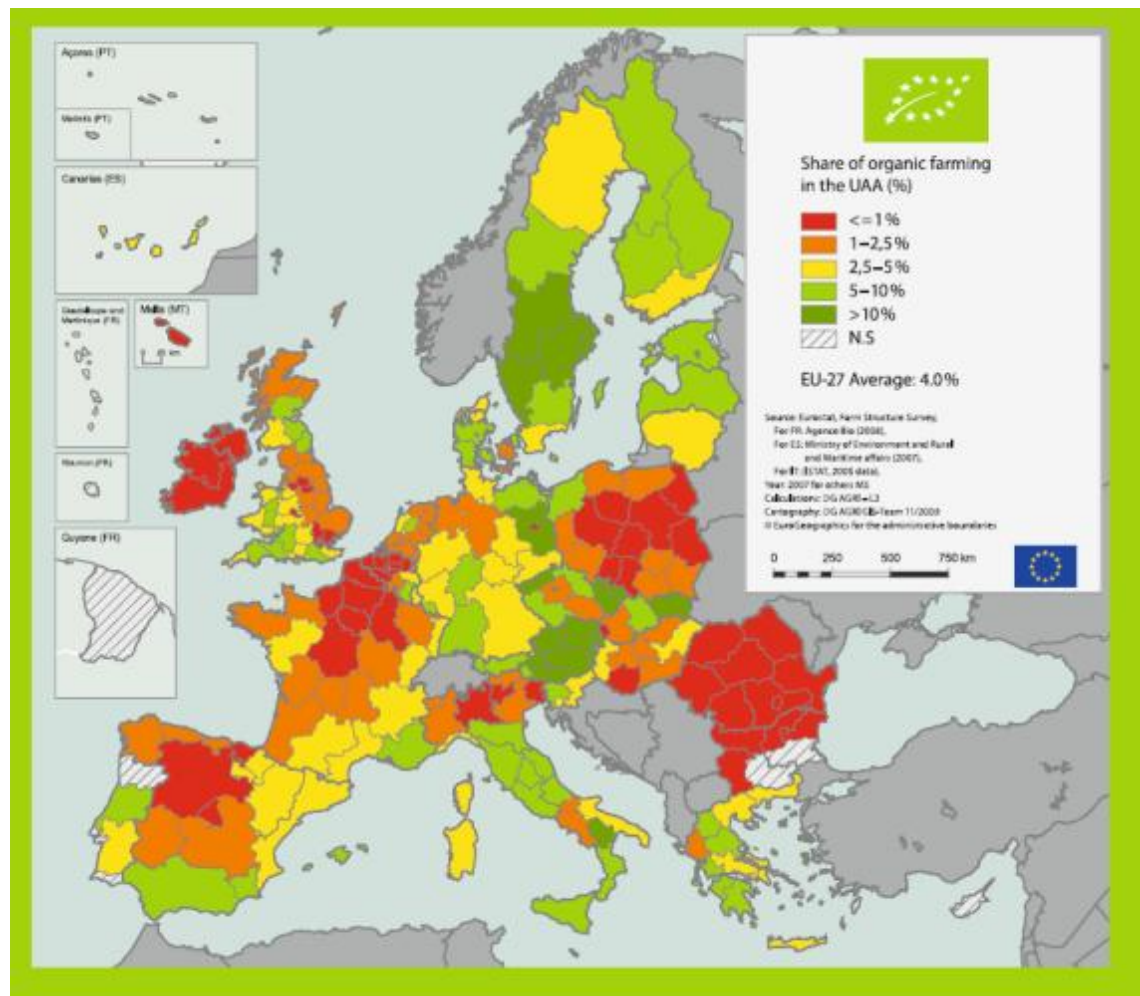
Domeniul de activitate 3.3: Susținerea tehnologiilor ERPP (UNIDO)

- Proiecte pilot pentru adaptarea și aplicarea tehnologiilor inovatoare în sectoarele cheie ale economiei
  - Evaluarea necesitatilor de modernizare a tehnologiilor
  - Argumentarea tehnico-economică și evaluarea potențialului de atragere a investițiilor
  - Facilitarea investițiilor

Domeniul de activitate 3.5: Promovarea agriculturii organice

- Pregătirea fermierilor
- Informarea despre potentialul de realizare a producției
- Organizarea a trei seminare regionale
- Elaborarea unui studiu de fezabilitate pentru un standard sub-regional în domeniul agriculturii organice

Domeniile de activitate a organizațiilor- implementatoare

OECD:

Indicatorii «dezvoltării verzi»,
taxele ecologice, reforma
subvențiilor, facilitarea accesului la
finanțe și ecologizarea IMM
(**Componenta 1**)

CEE ONU:

Evaluarea strategică de mediu,
evaluarea impactului asupra
mediului
(**Componenta 2**)

Coordonarea și transparența (OECD și CE)

UNEP:

planificarea strategică,
achiziții publice verzi și agricultura
organică
(**Componentele 1 și 3**)

UNIDO:

eficiența utilizării resurselor și
producerea mai pură în sectoarele
industrii prelucrătoare și sectorul
agricol
(**Componenta 3**)

Legătura cu alte inițiative

OECD/GSL PNAM – experiența de 20 de ani de lucru și susținerea politicilor țărilor Europei de Est, Caucaz și Asia Centrală

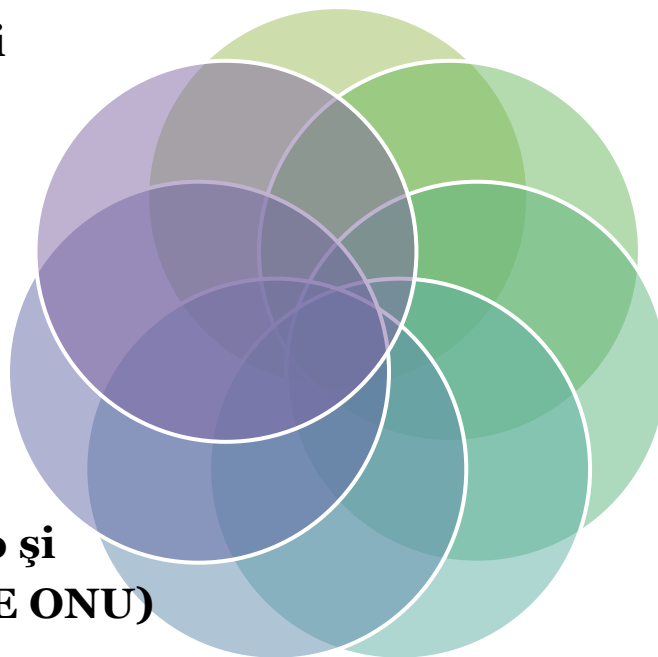
**Inițiativa UNIDO-UNEP
«Industria «verde».
Rețeaua eficienței
resurselor și producerii
mai pure (RECPnet)**

**Planul de zece ani al
UNEP și programul
privind producerea și
consumul durabil**

**Inițiativa UNEP
«Economia «verde»»**

**Convenția Espoo și
Protocolul ESM (CEE ONU)**

**Activitatea CEE ONU în domeniul
protecției mediului în general, în
particular procesul “Un Mediu pentru
Europa”**

**Activitatea OECD în
domeniul instrumentelor
de piață, indicatorilor
dezvoltării «verzi»,
subsidiilor dăunătoare
mediului (în special în
cadrul Grupului 20»)**

**Programele OECD
«Competitivitatea
Eurasiei» и «SIGMA»**

**Platforma de cunoștințe
«Dezvoltarea verde» OECD-UNEP
Banca Mondială**

Informație de contact

- Adresa comună de contact: eap.contact@oecd.org
- Grupul-cheie de administrare a programului EaP-GREEN:
  - Nicola di-PIETRANTONIO, Conducătorul Programului CE (nicola.di-pietrantonio@ec.europa.eu)
  - Angela BULARGA, OCED (angela.bularga@oecd.org) – coordonator din partea OCED, sef de program
  - Tea AULAVUO, CEE ONU (tea.aulavuo@unece.org)
  - Rie TSUTSUMI, UNEP (rie.tsutsumi@unep.org)
  - Rene van BERKEL, UNIDO (r.vanberkel@unido.org)